

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง ศึกษากระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี มีสาระสำคัญซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารของโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการประเมินเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคนของจังหวัดลพบุรีระหว่างปีการศึกษา 2528 - 2530 จำนวนทั้งสิ้น 21 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น

2 ประเภท

- 2.1 แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Strutured interview) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์

ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเรื่อง การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน

การอำนวยความสะดวก การควบคุมงาน

ส่วนที่ 3 สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน

2.2 แบบศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติ
งานตามหน้าที่ที่กำหนด เครื่องมือเป็นแบบบันทึกรายละเอียดข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร
ได้แก่ นโยบายของโรงเรียน แผนปฏิบัติการจัดองค์การ แผนปฏิบัติงานประจำปี ปฏิทินการ
ปฏิบัติงาน บันทึกการประชุมในปีการศึกษา 2530

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และศึกษาเอกสารต่าง ๆ
ได้แก่ นโยบายของโรงเรียน แผนปฏิบัติการจัดองค์การ แผนปฏิบัติงานประจำปี ปฏิทินการ
ปฏิบัติงาน บันทึกการประชุม โดยใช้แบบบันทึกรายละเอียดของเอกสารซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis) แจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละจากนั้นจึงนำเสนอเป็นตาราง
ประกอบความเรียง

การศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ แล้วนำเสนอ
โดยการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนตัว

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคยเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง
ผู้บริหารมีอายุระหว่าง 46-55 ปีมากที่สุด วุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคยมีอายุราชการมากกว่า 25 ปี
และช่วงระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารมากกว่า 14 ปีมีมากที่สุด

ส่วนที่ 2 การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจากผล
การวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning)

1.1 โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนทุกโรงเรียนมีการจัดทำแผนงาน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประเภทของแผนที่จัดทำมากที่สุดได้แก่ แผนประจำปี
แผน 1-3 ปี และแผนควบคุมกำกับ

1.2 โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนมีปฏิทินการปฏิบัติงานทุกโรงเรียน
ปฏิทินที่ใช้เป็นหลักในโรงเรียนได้แก่ ปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานการประ
ถมศึกษาจังหวัด และปฏิทินการปฏิบัติงานตามแผน/โครงการของแต่ละโรงเรียน

1.3 การจัดทำแผนงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คณะครู
และกรรมการศึกษาร่วมจัดทำมากที่สุด

1.4 โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนจัดกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน
ทุกโรงเรียนและมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ มากที่สุด

1.5 โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนมีการกำหนดปรัชญาของโรงเรียน
จำนวน 19 โรงเรียนจาก 21 โรงเรียน ปรัชญาที่กำหนดเน้นเรื่องเกี่ยวกับการเรียน
ที่มากที่สุด

1.6 การกำหนดวัตถุประสงค์งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชน กำหนดโดยใช้วิธีการให้คณะครูประชุมร่วมกับกรรมการศึกษามากที่สุด วัตถุประสงค์
ที่กำหนดเน้นความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

1.7 การกำหนดนโยบายชัดเจนทุกโรงเรียน กำหนดโดยใช้วิธีการ
ให้คณะครูประชุมร่วมกับคณะกรรมการศึกษามากที่สุด นโยบายที่กำหนดเน้นเรื่องเกี่ยวกับ
การพัฒนาคุณภาพการเรียน

1.8 หลักการที่ยึดถือในการดำเนินการเพื่อวางแผนงานความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ ปรัชญา นโยบาย วัตถุประสงค์ สภาพปัญหาของโรงเรียน
และวงเงินที่จะได้รับ

1.9 กิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนการวางแผนได้แก่ ขั้นตอนการวาง
แผน ขั้นตอนการวางแผน และขั้นตอนติดตามผล มีคณะครูร่วมกับกรรมการศึกษาร่วมดำเนินการมาก
ที่สุด

1.10 ผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสาย หัวหน้ากลุ่ม ประสภารวม หัวหน้าสี หัวหน้าโครงการ หัวหน้าแผนงาน ครูผู้สอน และกรรมการการศึกษา

1.11 โรงเรียนประถมศึกษาที่เคอ ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด

2. การจัดองค์การ (Organizing)

2.1 โครงสร้างการบริหารของโรงเรียนมีแผนภูมิการจ้ององค์การ มีการพรอวางแผน กำหนดอำนาจหน้าที่แต่ละตำแหน่งไว้อย่างชัดเจนและกำหนดลักษณะการประสานงานไว้อย่างชัดเจน

2.2 การจัดทำโครงสร้างการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่มีการจัดทำโดยเฉพาะเนื่องจากใช้โครงสร้างการปฏิบัติงาน 6 งานของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ

2.3 วิธีการติดต่อประสานงานในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนกำหนดโดยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าฝ่าย

2.4 โรงเรียนประถมศึกษาที่เคอใช้วิธีการสื่อสารหลายรูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหารแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ทางเคียว ผู้บริหารแจ้งข่าวสารและเปิดโอกาสเสนอข้อมูลย้อนกลับ คณะครูสามารถให้ข้อมูลต่าง ๆ ขึ้นไปยังผู้บริหารได้ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน ติดต่อสื่อสารโดยคณะกรรมการศึกษา ผู้รับผิดชอบงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นผู้ติดต่อกับชุมชน และติดต่อผ่านคณะครูของโรงเรียนไปยังชุมชน

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)

3.1 โรงเรียนประถมศึกษาที่เคอมีข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรก่อนที่จะมอบหมายงานให้ทำโดยวิธีการสังเกตจากความถนัด

3.2 วิธีการมอบหมายงานให้บุคลากรโรงเรียนใช้วิธีการประชุมแล้วสั่งตามมติที่ประชุม

3.3 การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนใช้วิธีการชี้แจงก่อนการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการจัดทำวารสาร หนังสือ หรือเอกสารต่าง ๆ บริการแก่คณะครู พาไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่น

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่เข้มแข็ง ทิศทางนิเทศอย่างสม่ำเสมอ จัดอบรมและให้ความรู้แก่ครูเป็นประจำ และสนับสนุนให้ศึกษาด้วยตนเองหรือศึกษาคอ

3.4 การจกกิจกรรมต่อเนื่อง เมื่อครู-อาจารย์ไปอบรมสัมมนาหรือทำงานแล้ว โรงเรียนใช้วิธีให้ผู้เข้ารับการอบรมสัมมนารายงานให้ผู้บริหารทราบ ผู้บริหารให้การอบรมสัมมนาหรือศึกษาทำงานเสนอแนะให้คณะครูทราบ มอบหมายให้ผู้เข้ารับการอบรมสัมมนาหรือศึกษาทำงานเป็นหัวหน้างานและจัดบุคลากร เขาร่วมปฏิบัติ มีการติดตามความก้าวหน้าของงาน และเผยแพร่ให้โรงเรียนอื่น

3.5 การกระตุ้นส่งเสริมบุคลากรใหม่กำลังใจในการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนเอาใจใส่ดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ให้สวัสดิการแก่ครู-อาจารย์ ผู้บริหารร่วมดำเนินการกับคณะครู ผู้บริหารร่วมติดตามผล จัดทำวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมที่จะปฏิบัติงาน และจัดเวลาให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้

4. การอำนวยการ (Directing)

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้มแข็งมีการสั่งการภายในโรงเรียนโดยสั่งด้วยวาจาจากงานที่ไม่สำคัญ ซึ่งเป็นลายลักษณ์อักษรงานที่สำคัญมาก และเมื่อรับคำสั่งแล้วปฏิบัติมีโอกาสซักถาม

4.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้มแข็งมีการตัดสินใจโดยเสนอปัญหาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบแล้วตัดสินใจร่วมกันมากที่สุด

4.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้มแข็งช่วยให้ครูปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์โดยให้คำแนะนำก่อนลงมือปฏิบัติ และมอบหมายให้บุคลากรดำเนินการนิเทศหรือช่วงเหลือแก้ไขปัญหามีมากที่สุด

4.4 โรงเรียนประถมศึกษาที่เข้มแข็งวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ไ้มาโดย คณะครูจัดทำ ทางราชการจัดสรรให้ หาเงินบริจาคจัดซื้อและขอจากสถานการศึกษาต่าง ๆ มีมากที่สุด

5. การควบคุม (Controlling)

5.1 โรงเรียนกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกโรงเรียน เป้าหมายเป็นที่ยอมรับทุกโรงเรียน และวิธีการกำหนดเป้าหมายใช้วิธีการประชุมครู

5.2 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนใช้วิธีการรายงาน การประชุม การสัมภาษณ์และการสังเกตมากที่สุดในช่วงก่อนดำเนินงาน ระหว่างดำเนินการและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

5.3 การแจ้งผลการดำเนินงานใช้วิธีการแจ้งด้วยวาจาตามโอกาส ใช้หนังสือเวียนให้ทราบ แจ้งให้ทราบในที่ประชุมและขอความคิดเห็นและแจ้งด้วยวาจาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มจัดทำเป็นระบบ

5.4 การดำเนินการแก้ไขเมื่อผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามที่ต้องการ ใช้วิธีการ ผู้บริหารหาทางแก้ไข ผู้บริหารมอบให้ผู้อื่นช่วยแก้ไข มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบแก้ไข และสอบถามความคิดเห็นเพื่อหาทางแก้ไขมากที่สุด

ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาที่เด่นสรุปได้ดังนี้

จากสภาพปัญหาการบริหารงานด้านการวางแผน การจัดองค์การ การมอบหมายงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมงานไม่มีปัญหาในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนประถมศึกษาที่เด่นได้ดำเนินการดังนี้

1. ได้มีการประชุมการจัดองค์การแบ่งงาน
2. ใช้การตัดสินใจในรูปกลุ่มทำงาน
3. ประชุมกรรมการศึกษาเพื่อชี้แจงบทบาทหน้าที่
4. ชี้แจงให้คณะกรรมการศึกษาทราบก่อนปฏิบัติงาน
5. ให้หัวหน้าโครงการเลือกบุคลากรแล้วเสนอผู้บริหาร
6. สังเกตพฤติกรรมและศึกษาประวัติ
7. มอบหมายงานในหน้าที่ที่เหมาะสมแก่บุคลากร
8. การกำหนดอำนาจหน้าที่ตามสายงาน
9. โรงเรียนได้เตรียมการโดยการยืมแผน/โครงการเป็นหลัก
10. ผู้รับผิดชอบให้ความร่วมมือ

การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า มีสิ่งที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

จากข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ภาพส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เก็บพบว่า ผู้บริหารมีอายุระหว่าง 46-55 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีประสบการณ์ทำงานสูง มีความรอบคอบสุขุมในการทำงาน และดำรงตำแหน่งเกินกว่า 14 ปี ทำให้ผู้บริหารมีความรู้และประสบการณ์มาก มีความเข้าใจในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่เป็นอย่างดี จึงมีส่วนช่วยให้การประสานงานระหว่างครูในโรงเรียนกับชุมชนเป็นไปได้เป็นอย่างดีและได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ที่ทางโรงเรียนจะตั้ง เข้ามาร่วมการทำงาน ดังนั้นการบริหารงานของโรงเรียนจึงมีประสิทธิภาพสูง ข้อค้นพบอีกประการหนึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เก็บที่เป็นประชากร ผู้วิจัยพบว่า ผู้บริหารมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดชลบุรี และเป็นบุคคลในพื้นที่ทำให้มีความมุ่งมั่นในการทำงาน เป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้มีเกียรติชื่อเสียงในสังคม ด้านวิถีทางการศึกษาพบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี โดยผ่านการเข้ารับการอบรมบุคลากรประจำการจากวิทยาลัยครูเทพสตรี หรือมหาวิทยาลัยเปิด เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไ้หน้าความรู้ ความสามารถมาปรับปรุง การบริหารงานของโรงเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ในเรื่อง การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การควบคุมงาน

การวางแผน (Planning)

จากผลการวิจัยพบว่าการจัดทำแผนงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาที่เคมีมีการจัดทำโดยคณะกรรมการการศึกษาฯ ร่วมประชุมเป็นปกติ การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนจะช่วยเสริมสร้างความผูกพันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งในเรื่องนี้ สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ กล่าวไว้ว่า "นับเป็นการเหมาะสมที่จะให้ชุมชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับองค์ประกอบที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ 3 ประการ 1. ความพร้อมของผู้ที่จะให้ความร่วมมือ 2. มีกลไกให้เกิดความร่วมมือ 3. มีการดำเนินการให้เกิดความร่วมมือ" การที่คณะกรรมการการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนของโรงเรียนย่อมแสดงว่าโรงเรียนต้องมีความพร้อมและชุมชนต้องให้ความสนใจในกิจกรรมของโรงเรียน สำหรับแผนที่ใช้ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาที่เคมีส่วนใหญ่มีการจัดทำ 3 ประเภท ได้แก่ แผนประจำปี แผน 1-3 ปี และแผนควบคุมกำกับ จากการดำเนินการจัดทำแผนทั้ง 3 ของโรงเรียนประถมศึกษาที่เคมีจะมีขั้นตอนของการใช้แผนคือ แผนประจำปีจะบังคับการดำเนินการในรอบ 1 ปี แผน 1-3 ปี เป็นการบังคับการดำเนินการตามแผนในรอบ 3 ปี และแผนควบคุมกำกับเป็นการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนประถมศึกษาที่เคมีทุกโรงเรียนได้จัดทำแผน/โครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนและมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ การดำเนินโครงการอาหารกลางวันและกิจกรรมวันสำคัญนับว่าเป็นสื่อกลางระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่จะให้ชุมชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของโรงเรียนโดยกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันเป็นการสร้างศรัทธาของโรงเรียนจากผู้ปกครอง กิจกรรมวันสำคัญเป็นการสร้างศรัทธา ระหว่างโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและนักเรียน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับการวิจัย เรื่องการศึกษาเชิงคุณลักษณะเกี่ยวกับการจัดระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลกซึ่งวันทนาและคณะพบว่า "กิจกรรมอาหารกลางวันโรงเรียนเป็นหนึ่งในโรงเรียนประถมศึกษาที่เคมีมากและทำให้ชุมชนศรัทธาโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี" ในค่านิยามการกำหนดปรัชญา วัตถุประสงค์และนโยบายของโรงเรียนประถมศึกษาที่เคมีผลการวิจัยพบว่าวิธีการ

กำหนดโดยการประชุมร่วมกันระหว่างครูกับกรรมการศึกษาซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความสอดคล้องระหว่างความต้องการของโรงเรียนกับชุมชน จากการวิจัยพบว่าวัตถุประสงค์เน้นความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปรัชญาเน้นการเรียนรู้ และนโยบายเน้นคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งจะเห็นได้จากการกำหนดโดยคณะกรรมการศึกษานี้ ทำให้ชุมชนมีโอกาสนช่วยเหลือสนับสนุนงานของโรงเรียนให้โรงเรียนมีการเรียนการสอนที่ดีและส่งผลถึงการพัฒนาคูณาภาพการเรียนการสอนที่ดีด้วย จึงเป็นการเหมาะสมที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนเพราะชุมชนมีความเข้าใจและรู้ถึงความต้องการของโรงเรียน และส่วนที่ชุมชนควรที่จะสนับสนุนโรงเรียนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น โดยเน้นอย่างยิ่งในการจัด กิจกรรมชั้นตอนต่าง ๆ ของการวางแผนอันได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นการวางแผนและขั้นติดตามผลนั้น จากผลการวิจัยได้พบว่ากรรมการศึกษาแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างดี

การจัดองค์การ (Organizing)

จากผลของการวิจัยพบว่า การจัดโครงสร้างองค์การของโรงเรียนประถมศึกษาที่เกิน มีแผนภูมิการจัดองค์การ มีพรณางาน มีการกำหนดอำนาจหน้าที่แต่ละตำแหน่ง และกำหนดลักษณะการประสานงานไว้อย่างชัดเจนลักษณะการจัดโครงสร้างใช้โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีงานหลัก 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานการเงินพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งทุกโรงเรียนไม่ได้มีการจัดโครงสร้างงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยเฉพาะ ซึ่งนับว่าเป็นการเหมาะสมในการจัดโครงสร้าง เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาที่ทำการศึกษาวิจัยเป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กการจัดจะมีบุคลากรระหว่าง 6-30 คน การจัดโครงสร้างการบริหารจึงไม่จำเป็นต้องมีการแยกเนื้อหางานออกมาซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานและการประสานงานในสำนักงานทำงานของบุคลากร เกิดความสับสนและรวดเร็ว ซึ่งในเรื่องนี้ สุวรรณ จันทร์สมสรุปว่า " การจัดองค์การมีความสำคัญยิ่งในระบบการบริหารโรงเรียนเพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานบุคลากรที่มีบุคลากรมาก จึงควรมีระบบกฎเกณฑ์ในการกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ มิฉะนั้นการปฏิบัติงานจะไม่ประสานสัมพันธ์กัน" โรงเรียนประถมศึกษาที่เกินได้จัดองค์การเป็นตามรูปแบบมีการแบ่งงานและความรับผิดชอบ ทำให้งานสัมฤทธิ์ผล

สูง ข้อค้นพบเกี่ยวกับเรื่องการติดต่อประสานงานงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เค้น กำหนดโดยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่าย การกำหนดโดยการประชุมร่วมกันซึ่งการกำหนดด้วยวิธีนี้ดีกว่าผู้บริหารเป็นผู้กำหนดฝ่ายเดียว เพราะได้ข้อมูลจากหลายฝ่ายมาเป็นส่วนกำหนด ทำให้การประสานงานคล่องตัวและบรรลุเป้าหมาย นพพงษ์ บุญจิตราคุสัย กล่าวว่า "การประสานงานเป็นกระบวนการเชื่อมสัมพันธ์เกี่ยวกับบุคคล วัสดุและทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ของแผนงานต่าง ๆ ขององค์การที่แยกจากกันเพื่อความสำเร็จขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ" จากการดำเนินการกำหนดการประสานงานโดยผู้บริหารร่วมกับผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายจึงเป็นการกำหนด การประสานงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่เหมาะสมกับโรงเรียนประถมศึกษาที่เค้นเพราะเป็นการกำหนดในรูปแบบกลุ่มการทำงาน ซึ่งทำให้รวมถึงปัญหาในต่างต่าง ๆ ของการประสานงานจากหลายฝ่ายมาเป็นข้อมูลก่อนการกำหนด ข้อค้นพบเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารของโรงเรียนประถมศึกษาที่เค้น โรงเรียนได้ใช้วิธีการสื่อสารหลายรูปแบบ โดยผู้บริหารแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ทางเดียว ผู้บริหารแจ้งข่าวสารแล้วเปิดโอกาสให้เสนอข้อมูลย้อนกลับ คณะครูสามารถเสนอข้อมูลต่าง ๆ ไปยังผู้บริหารได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน ติดต่อสื่อสารโดยผ่านกรรมการศึกษา ผู้รับผิดชอบงานความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นผู้ติดต่อกับชุมชน การติดต่อกับชุมชนโดยผ่านคณะครู และข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เพิ่มเติมและผู้บริหารมีความเห็นสอดคล้องกันว่าวิธีการติดต่อสื่อสารที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งคือการติดต่อสื่อสารโดยผ่านนักเรียน การดำเนินการติดต่อสื่อสารหลายวิธีนับว่าเป็นผลดีเนื่องจากทำให้ผู้บริหารมีโอกาสรับข่าวสารหลายทาง ทำให้ข่าวสารชัดเจนและเข้าใจอย่างกว้างขวางในชุมชน สมยศ นาวิกานต์ กล่าวว่า "การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อผู้บริหารเป็นอย่างมากด้วยเหตุผลสองอย่างคือ ประการแรกการติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการที่จำเป็นต่อความสำเร็จของการปฏิบัติหน้าที่การบริหาร ทางการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม ประการที่สอง การติดต่อสื่อสารเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาของผู้บริหารค่อนข้างมาก" จากการที่มีการกำหนดการติดต่อสื่อสารโดยการดำเนินการติดต่อสื่อสารจากหลายฝ่ายช่วยกันดำเนินการจึงเป็นผลดีในการบริหาร จะทำให้การติดต่อสื่อสารทำได้อย่างกว้างขวางและตรงความจริง ซึ่งจะส่งผลการบริหาร

งานโศกสมฤตผล

การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่เคมีข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร ก่อนที่จะมอบหมายโดยวิธีการสังเกตจากความถนัด เนื่องจากการสังเกตความถนัดเป็นการ ครอบงำโดยตรงของผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานของบุคลากรที่จะได้รับมอบหมาย ซึ่ง ทำให้มีข้อมูลที่ชัดเจนในการนำมาเป็นส่วนหนึ่งประกอบการตัดสินใจในการมอบหมายงาน วิธีการมอบหมายงานให้กับบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคนี้ ผู้บริหารใช้ วิธีการประชุมแล้วส่งตามมติที่ประชุม นับว่าสอดคล้องกับการมอบหมายโดยวิธีการสังเกต เนื่องจากการสังเกตความถนัดเป็นการสังเกตจากบุคลากรที่อยู่ร่วมกันในโรงเรียนและเมื่อ จะให้มีการมอบหมายงาน ผู้บริหารก็นำข้อมูลให้บุคลากรตัดสินใจร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกันในที่ประชุมย่อมมีความถูกต้องมากที่สุด ทำให้การมอบหมายงานกับบุคลากรได้ตรงความ ต้องการมากที่สุด ในเรื่องการมอบหมายงาน สมยศ นาวิกาน กล่าววว่า "การมอบหมาย งานช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานระดับสูงขึ้นได้" จากเหตุผลของการดำเนินการมอบหมาย งานโดยการสังเกตและการประชุมแล้วส่งการตามมติที่ประชุมในการมอบหมายงานของ โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนี้จึงเป็นการดำเนินการที่ดีและถูกต้องมากที่สุดเพราะจะได้ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทำงานที่ตนเองถนัดซึ่งจะทำให้ได้ผลงานที่ดีและมีคุณภาพ การบริหารงานของผู้บริหารก็จะสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ ข้อค้นพบเกี่ยวกับการส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนประถมศึกษา ที่เคนี้ใช้วิธีชี้แจงก่อนการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการทำวารสาร หนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ บริการแก่คณะครู พาไปศึกษาคู่งานในโรงเรียนที่มีผลงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชนที่เคนี้ ติดตามนิเทศอย่างสม่ำเสมอ จัดอบรมและให้ความรู้เป็นประจำ และสนับสนุนให้ศึกษาคู่ด้วยตนเองและศึกษาต่อ การดำเนินการในหลายรูปแบบเพื่อให้ความรู้ความ เข้าใจในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนับว่าเป็นสิ่งที่ดีและน่าจัดทำเป็นอย่าง ยิ่ง การดำเนินการหลายอย่างหลายรูปแบบจำทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจอย่าง กว้างขวางพร้อมเสมอที่จะนำความรู้ความสามารถมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีกับงาน ข้อค้นพบ ในการจัดกิจกรรมต่อเนื่อง โดยการที่ให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในงานความสัมพันธ์

ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนดำเนินการโดยให้บุคลากรที่ได้รับ การอบรมสัมมนาหรือศึกษาดูงานแล้วรายงานให้ผู้บริหารทราบ รายงานให้คณะครูทราบ จากการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้เกิดความรู้สึกความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงาน รวมทั้งมีความเข้าใจตรงกันยอมรับเป็นผลดีต่อการบริหารงานและการทำงานร่วมกัน ข้อ ค้นพบเกี่ยวกับการกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรมีกำลังใจในการปฏิบัติงานด้านงานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคน โดยการเอาใจใส่ดูแล การปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ให้สวัสดิการแก่ครู-อาจารย์ ผู้บริหารร่วม ดำเนินการกับคณะครู ผู้บริหารร่วมติดตามผลจัดทำวัสดุให้พร้อมที่จะปฏิบัติงานและจัดเวลา ให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้ การสร้างขวัญกำลังใจกับบุคลากรนับว่าเป็นสิ่งที่ดีและการสร้าง ขวัญกำลังใจในหลายด้านของโรงเรียนประถมศึกษาที่เคนจะทำให้บุคลากรไม่มีความวิตก กังวลจะส่งผลให้เกิดความมุ่งมั่นให้กับการทำงานมากที่สุด การบริหารงานของโรงเรียน ประถมศึกษาที่เคนจึงสัมฤทธิ์ผล

การอำนวยความสะดวก (Directing)

จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนมีการสั่งการภายในโรงเรียน โดยการสั่งการทวิทางจากงานที่ไม่สำคัญและสั่งเป็นสายลักษณะอักษรงานที่สำคัญมาก และเมื่อ รับคำสั่งแล้วผู้รับคำสั่งมีโอกาสซักถาม ข้อค้นพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคนมี การสั่งการและเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับคำสั่งซักถามทำความเข้าใจนับว่าเป็นสิ่งที่ดีเนื่องจาก มีปัญหาที่เกิดจากการสั่งการแล้วผู้ได้รับคำสั่งไม่เข้าใจคำสั่งหรือเข้าใจคำสั่งคลาดเคลื่อนย่อม เกิดปัญหาในด้านการปฏิบัติงานอาจจะมีผลเสียต่องานได้ การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีโอกาส ซักถามเมื่อได้รับคำสั่งจึงเป็นสิ่งที่ดี นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ กล่าวว่า " การตัดสินใจสั่งการ เป็นกระบวนการที่จำเป็นและมีความสำคัญต่อภาวะการ เป็นผู้นำในการบริหารงานอย่างมากจน ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารงาน" การสั่งการโดยให้ผู้ได้รับคำสั่งได้มีโอกาสซักถามของ โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนเป็นสิ่งที่ดีเพราะการสั่งการ เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อความสำเร็จของ องค์การ การที่ผู้บริหารสั่งการโดยผ่านกระบวนการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าเกิดความ ไม่เข้าใจคำสั่งโดยบุคลากรจะเป็นผลเสียต่อการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง ข้อค้นพบเกี่ยวกับ

การตัดสินใจ สิ่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคยมีวิธีการตัดสินใจโดยเสนอปัญหาใหญ่เกี่ยวข้องกับทราบแล้วตัดสินใจร่วมกัน นับว่าเป็นวิธีการที่ดีเพราะการตัดสินใจร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องจะทำให้ได้ข้อมูลหลาย ๆ ข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจ ทำให้การตัดสินใจถูกต้องมากที่สุด สมยศ นาวิกาน กล่าววว่า "การตัดสินใจมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและเป็นเทคนิคของการบริหารศาสตร์และการพยาบาล" จากการทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจที่ดีเพราะการตัดสินใจในรูปกลุ่มบุคคลจะทำให้ผลของการตัดสินใจเป็นการตัดสินใจที่ดีและถูกต้อง ข้อค้นพบผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคยมีวิธีช่วยให้ครูปฏิบัติงานใ้บรรลุตามวัตถุประสงค์โดยให้คำแนะนำก่อนลงมือปฏิบัติ และมอบหมายให้บุคลากรดำเนินการนิเทศหรือช่วยเหลือแก้ไขปัญหามากที่สุด นับว่าเป็นการดำเนินการที่ดีเพราะการจะให้บุคลากรจะได้ดำเนินงานใ้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นบุคลากรต้องทราบข้อมูลต่าง ๆ ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติเพื่อผลการดำเนินการจะได้บรรลุตามวัตถุประสงค์และการนิเทศติดตามผลช่วยเหลือแก้ไขจะเป็นส่วนคอยช่วยบุคลากรในการปฏิบัติงานทำให้บุคลากรมีความรู้ความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้ผลงาามีผลสัมฤทธิ์สูง ข้อค้นพบเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียนประถมศึกษาเคยมีเพียงพอกับการปฏิบัติงานนับว่าเป็นผลดีเป็นอย่างมากในการปฏิบัติงานของบุคลากร การใ้มาของอุปกรณ์ใ้มาโดยคณะครูจัดทำทางราชการจัดสรรให้ หาเงินบริจาคจัดซื้อและขอจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ นับว่าโรงเรียนประถมศึกษาเคยดำเนินการใ้ได้อย่างเหมาะสมเพราะการจะมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอต้องมีการระดมสรรพกำลังต่าง ๆ โรงเรียนประถมศึกษาเคยใ้ดำเนินการในเรื่องนี้ใ้ได้อย่างดีผลดี คือ คณะครูและกลุ่มต่าง ๆ ใ้ความร่วมมือสนับสนุนจนมีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ

การควบคุมงาน (Controlling)

จากผลของการวิจัยพบว่า การกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาเคยเป็นที่ยอมรับและการกำหนดเป้าหมายกำหนดโดยคณะครู การดำเนินการนับว่าเป็นสิ่งดี การกำหนดเป้าหมายโดยกลุ่มครูทำให้ใ้กระตือรือร้นความคิด เกิดการยอมรับและเมื่อใ้การยอมรับการปฏิบัติงานของบุคลากรก็ยอมรับจะใ้ใ้ได้ตามวัตถุประสงค์โรงเรียนประถมศึกษาใ้มีความเหมาะสมอย่างยิ่งใ้จะนำวิธีการใ้ไปใ้ ข้อค้นพบจากการติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใ้มีการติดตามผลหลายวิธีใ้แก่ การรายงาน การประชุม การสัมภาษณ์

การสังเกต และการใช้แบบสอบถามโรงเรียนประถมศึกษาที่เคนโคดำเนินการอย่างดีและ
 สม่าเสมอทำให้การควบคุมงานสามารถทำได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สมยศ นาวิการ
 กล่าววว่า "ความพยายามอย่างมีระบบเพื่อกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติงาน การออกแบบ
 ระบบข้อมูลย้อนกลับ การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐานที่กำหนด
 ไว้ล่วงหน้า พิจารณาวามีข้อแตกต่างกันหรือไม่ และทำการแก้ไขใด ๆ ต้องเพื่อเป็นหลัก
 ประกันว่าทรัพยากรทุกอย่างขององค์การได้ถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อความ
 สำเร็จของเป้าหมายขององค์การ" จากการศึกษาขั้นตอนการติดตามผลและประเมินผล ทำ
 ให้งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เคน
 โคดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์เพราะกิจกรรมตามขั้นตอนต่าง ๆ สามารถควบคุมการปฏิบัติ
 งานได้เป็นลำดับทำใหม่ผลสัมฤทธิ์การทำงานดี ข้อค้นพบการแจ้งผลการดำเนินงานใช้วิธี
 การแจ้งควรวาจากตามโอกาส แจ้งให้ทราบในที่ประชุมและขอความคิดเห็น แจ้งควรวาจาก
 เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มจัดทำเป็นระบบ การดำเนินการ เช่นนี้นับเป็นการดำเนินการที่ดีเนื่อง
 จากการแจ้งให้ทราบในเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนมีการแจ้งให้ทราบตามงานและรายบุคคล
 หรือกลุ่มเมื่อเป็นงานที่มีความซับซ้อนก็แจ้งให้ทราบในที่ประชุม ทำให้บุคลากรเกิดความเข้าใจ
 ใจอย่างรวดเร็วและถูกต้องมากที่สุด จะทำให้นำผลไปดำเนินการปรับปรุงการทำงานต่อไป
 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ข้อค้นพบการดำเนินการแก้ไขเมื่อผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตาม
 ต้องการ โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนโคใช้วิธีการโดยผู้บริหารหาทางแก้ไข ผู้บริหารมอบให้
 ผู้ช่วยหาทางแก้ไข และมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบแก้ไข และสอบถามความคิดเห็นแล้วหาทาง
 แก้ไข การดำเนินการ เป็นการดำเนินการที่ดี เนื่องจากการดำเนินการแก้ไขมีผู้หาของ
 โรงเรียนประถมศึกษาที่เคนโคมีการแก้ไขตามงานและความสำคัญของงานเป็นการกระจาย
 ความรับผิดชอบในการทำงาน เป็นลักษณะที่ดีของการบริหารงาน และในที่สุดคือการประชุม
 แก้ไขปัญหาซึ่งเป็นการดำเนินการที่เหมาะสม เพราะบางปัญหาต้องระดมความคิดจากกลุ่ม
 เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหานั้นว่าการดำเนินการประชุมแก้ไขปัญหาคือช่วยแก้ปัญหาได้มากที่สุด
 และทันต่อเหตุการณ์

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
 ชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาที่เคนโค

จากผลของการวิจัยสภาพปัญหาการบริหารงานพบว่าโรงเรียนประถมศึกษาที่เค้นไม่มีปัญหาในการบริหารงานเนื่องจากโรงเรียนได้ดำเนินการโดยการให้มีการประชุมการจัดองค์การแบ่งงานใช้การตัดสินใจในรูปแบบการทำงานกลุ่ม ประชุมกรรมการศึกษาเพื่อชี้แจงบทบาทหน้าที่ ชี้แจงให้คณะครูทราบก่อนการปฏิบัติงาน ให้หัวหน้าโครงการคัดเลือกบุคลากรแล้วเสนอผู้บริหาร การสังเกตพฤติกรรมและการศึกษาประวัติ มอบหมายงานในหน้าที่ที่เหมาะสมแก่บุคลากร กำหนดอำนาจหน้าที่ตามสายงาน โรงเรียนเตรียมการโดยยึดแผน/โครงการเป็นหลัก ผู้รับผิดชอบให้ความร่วมมือ จากเหตุผลดังกล่าว 10 ประการ โรงเรียนประถมศึกษาที่เค้นสามารถบริหารงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการบริหารสูงจนเป็นที่ยอมรับซึ่งนับว่าการปฏิบัติการในเรื่องดังกล่าวได้และสามารถนำไปปรับปรุงการบริหารงานในโรงเรียนได้ จากผลการวิจัยอาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษาที่เค้นที่ประสบผลสำเร็จนั้นเป็นเพราะว่าโรงเรียนประถมศึกษาใช้การทำงานในรูปกลุ่มเป็นหลักในการทำงานตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมงาน มีการระดมความคิดด้วยวิธีการระดมสมองจึงทำให้เกิดความผูกพันและมีส่วนร่วมในการบริหารหรือการตัดสินใจ สมยศ นาวิการ กล่าววว่า "การระดมความคิด มักจะใช้ในกรณีที่กระบวนการตัดสินใจต้องการความคิดเห็นและทางเลือกใหม่ ๆ เป็นจำนวนมาก การระดมความคิดยังใช้ในการพยากรณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตอีกด้วย เทคนิคของการระดมความคิดเกี่ยวข้องกับ การแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง กฎที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ผู้ที่เข้าร่วมประชุมจะวิจารณ์ความคิดเห็นใด ๆ ไม่ได้" จากผลการดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาที่เค้นจึงเหมาะสมที่จะใช้ระบบกลุ่มในการดำเนินการเพราะเป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก จำนวนบุคลากรไม่มาก ผู้บริหารสามารถสอบถามความคิดเห็นด้วยตนเองและบุคลากรสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้โดยสะดวกรวดเร็ว จึงทำให้เกิดผลการแสดงความคิดเห็นที่มีคุณค่าในด้านการบริหารงานทำให้งานต่าง ๆ ของโรงเรียนประถมศึกษาที่เค้นพัฒนาและเจริญก้าวหน้าคืออยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติควรเพิ่มการอบรมหัวข้อวิชา เทคนิค การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน หรือบทบาทของกรมการศึกษากับการบริหารงานของ โรงเรียน โดยอาจจะเชิญผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในค่านี้นำมาเป็นวิทยากรบรรยาย ในการอบรมผู้บริหารโรงเรียนของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ นอกเหนือจากการ ให้หลักวิชาเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบ- การณ์จริงในการปฏิบัติงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาในเรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้ ผู้บริหารโรงเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน อันจะเป็นผลให้เกิดการพัฒนา การปฏิบัติงานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือกรรมการ ศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียนให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้สึกเกี่ยวข้อง ของผู้เกี่ยวข้อง และการสนับสนุนกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหาร โรงเรียนควรจะบริหารโรงเรียนโดยใช้รูปแบบกลุ่มหรือคณะทำงานให้มากขึ้น เพราะนอกจาก จะเป็นการสร้างทีมงานแล้วยังช่วยให้การกระจายงานและการมอบหมายงานเป็นไปอย่าง เหมาะสมอีกด้วย เพราะผู้บริหารสามารถสังเกตพฤติกรรมการทำงานของครู-อาจารย์ใน โรงเรียนได้อย่างถูกต้อง
4. โรงเรียนประถมศึกษาควรเชิญบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ให้เข้าร่วมเป็นกรรม การศึกษาของโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่กฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติได้กำหนดไว้ เพราะ กรรมการศึกษามักจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือมีอิทธิพลในค่านี้อย่างมาก ๆ ในชุมชนนั้น ๆ การที่ โรงเรียนมีกรรมการศึกษามากจึงนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารงานของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ บ้าง
2. การเปรียบเทียบกระบวนการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น และโรงเรียนประถมศึกษาทั่วไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย